

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 277-ik szám.

MELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VEDEKÉN:

Egy évre 25 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

MELYBEN:

6-hasábos postai bor egyezer 20 Nl.
minden következőnál 15 Nlér.

Nyitási ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 101.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résszvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, december 3.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: A polgármester-választás kérdéséhez.

Kitüntetett egyetemi tanárok.

Subovits Feder mint főltalálé.

A városatyák szaporodása.

Nazaróus rabkatonák szabadulása a börtönből.

Viharos kögyűlés Pessenyhan.

Vámpanama Nagyváradon.

Gagern mandátumát megsemmisítették.

Ingyen kenyért!

Nagy áremelkedés a budapesti tőzsdén.

Csalási kísérlet egy aradi bankház ellen.

A népkönyha megnyitása.

Letartóztatott al-orvos.

Elhibázott verdíkt.

Tárcs: Hajótörött. Irt: Gömbösné-Galamb M.

Hegény-Csarnok: A karvalyek vére. Irt: Theoret André.

A polgármester-választás kérdéséhez.

Arad, december 2

Az Institoris Kálmán elleni hadjáratnak újabb jelszava van: Nekünk olyan polgármester kell, aki „vér a mi vérünk-ből.” A szentírásból vett ezen jelige egyuttal azt akarja magyarázni, hogy Institoris nem a mienk, nem nevelkedett közöttünk, nem él velünk, szóval idegen.

Hát ha még azt tudnák ezek az urak, hogy Institoris Kálmán apja és nagyapja

a megye szolgálatában állottak, az egyik mint megyei főjegyző, a másik mint főszolgabíró. És hogy egyik-másik Institoris még most is a vármegyétől huzza a fizetését!

Nem vér a vérünk-ből!

Halljátok-e: Institoris idegen e városban. Harminchárom évig szolgálja hiven és becsületesen, önzetlenül és önfeláldozással, távol az ünneplés zajától és a klikkektől, e város közönségét és ekkor feltámad a hóbort és megállapítja nagy képmutatással, hogy „nem vér a vérünk-ből.”

A hadviselés ezen metodusa eléggé ismeretes. Ahol a gondolat, az eszme hiányzik, ahol az igazságot és a méltányosságot félre akarják tolni, ott mindig a hamis jelszó terjeszkedik. Institoris beteg, avagy öreg, avagy — mint a legújabb jelszó mondja: nem vér a vérünk-ből. Mindez egy forrásból bugyog, és ugyanazt a talajt öntözi.

Huszonkét tagu küldöttség járt a múlt napokban Varjassy tanácsosnál, hogy felszólítsa, miként pályázatát a polgármesteri állásra beadja. Institorisnál nem volna értelme az ily küldöttségnek és ily felszólításnak. Nagyon természetes, hogy Institorisnak pályáznia kell, önkényt értődik, hogy pályázni fog. Es Institoris nem is válaszolhatna úgy, mint Varjassy

Lajos válaszolt, nem mondhatná, hogy ha nem is választanak meg, akkor is megmaradok a város szolgálatában. Miután Institoris Kálmán helyettes polgármester volt, Varjassy csak tanácsos, és így az előbbi nem fog megmaradni, ha az utóbbit választanak meg polgármesternek. Szóval akárhogy, akármit dül el a választás, Varjassy maradhat; Institoris pedig ott hagyja helyét, ha nem őt választják meg polgármesternek. Es innét van az, hogy mi pártfogolhatjuk Institoris, anélkül, hogy Varjassy ellen szólnánk, vagy tennénk, holott a Varjassy hiveiben erős az animozitás Institoris ellen, mert csak úgy foglalhatnak állást Varjassy mellett, ha Institorisban hibákat keresnek.

Itt pedig hibát csak keresni lehet, de találni nem.

Nem akarjuk az ellentéteket kiélesíteni, de azt ki kell mondanunk, hogy közügyekben nem szabad alárendelni a méltányosságot a barátságának, a tárgyilagos igazságot a személyes érzelmeknek. A méltánytalanság azon boszulja meg magát, aki elkövette.

Mi bizunk Institoris Kálmán győzelmében. Nem fiatal ember már, az igaz; de jobb is szeretjük így. Polgármesternek gazdag tapasztalokkal rendelkező higgadt férfiú kell, nem pedig fiatal ember. Aradi ember, ki az aradi társadalomban e tár-

TÁRCA.

Hajótörött.

Irt: Gömbösné-Galamb Margit.

A belváros egyik mellékutájában egy régi, kissé elhanyagolt háznak harmadik emeletén megszólat a rézcsengetyű. Kitartó, de mindig jobban halkuló csengése hallatszott a belső szobákba, amelyek egyikében iskolai füzeteket javított egy husz éven felüli nagyon szép leány. Mellette az asztal másik oldalánál ült az édes anyja és valami kézimunkán öltögetett.

A csengetésre fölemelte fejét és az órára nézett. Az idő már hatra járt. Szokatlan dolog volt az náluk, hogy ilyenkor vendégek érkezzenek. Csak egyedül és egymásnak éltek, mióta Elna megkapta kinevezését, ami csakhamar megtörtént családjuk katasztrófája után.

Az előtt a nagyvilágban forogtak, de mikor meghalt a család támasza, Sárrethy ezredes s hogy az utána maradt adósságokra fölment mindenük, sőt a nyugdíjból neveltetni kellett a kis unokát, Sárrethyne fiának legnagyobb leányát is: egészen kivonták magukat régi körük-ből s egymás szeretetében keresték a kárpótlást mindazért, amit az élet elvett tőlük. Az özvegynek minden öröme, reménysége leányában volt, akit kiváló gondal neveltetett és

akinek az édesanyák bizva-hívő szívével fényes jövőt álmodott. És csakugyan, a vagyonn kívül pazarul el is árasztotta ezt a fiatal leányt mindennel a sors. De ami fölülmulta külső szépségét, ragyogó szellemét, az a szíve volt, a mélyen érző, mindenért irgalmas, mindent megbocsátó szíve. Az anyja százszor is elgondolta magában: ez a tökéletes teremtes nem is a földre való.

A fiával már kevésbé volt szerencsés. Katonának nevelték s fel is vitte a két arany csillagig. Nem volt éppen könnyelmű ember, de a szíve boldogságát előbbre helyezte karrierjénél és szüleinek kétségbeesésére lekötözt tiszti rangjáról, hogy elvehesse, akit szeretett. És az egykori huszárfőhadnagy, akinek tehetsége előtt nyitva állott fölfelé az út, most a kis emberek sorsát küzdő a mindennapi kenyérért.

Alighogy hazajött a kóla után a leány, füzetek javításába fogott. Az uzsonnát em telenül hagyta, s a futó üdvözlésén kívül sem is igen szolt anyjához. Ugy látszott, kerütek mindketten a szót, és mindketten egymás iránt való gyöngédségből. Már jó ideje, hogy nem emlegetnek egy nevet, azt a nevet, amelynek az előtt pusztán csak a kiejtésére is boldogság sugárzott arcukról és boldogsággal telt meg kis lakásuknak minden szöglete.

Elna már atyja életében fölig-meddig menyasszonya volt egy fiatal vezérkari tisztnek.

Ugy látszott, egymásnak teremtette őket az Isten, mert szépségben, tehetségben szinte egy mértékkel mért nekik a sors. Szerették egymást az Isten lelkéből való érzéssel, vagy legalább így érezték azt mind a ketten, és ha az élet kegyesebb hozzájuk, az övéknél is alig lett volna boldogabb frigy. Marjay csak akkor tudta meg, hogy a leány vagyontalan, mikor meghalt az ezredes. Meg sem álmodta, — és nagy szerelmében nem is igen kutatta — hogy Sárrethy gazdasága csak látszólagos. Mert mikor fia letette rangját, még nem örökölték meg az asszony szüleit, a kiknek vagyonáról tulzó hírek keringteki Jó formán mese volt minden. Az embereket megtévesztette a látszat, mert a pedáns, öreg katonáról nem hitte senki sem, hogy a nagyarányu költsézés adós ságból telik.

Marjay őszintén szerette a leányt, de szenvedélyes ragaszkodással csüngött pályáján is, és nem birt megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy lemondjon fényes jövőjéről, minden ambíciójáról és úgy tengesse valahol célja-tévesztett életét, mint Elna fivére, akinek szürke, szomorú élete most még rettenetesebbnek tűnt föl előtte.

Neki eleme volt a fény. Éles, sas szeme, amely annyiszor telt meg és soha el nem fáradt a káprázattól: szomjazta a ragyogást, éppen úgy, mint minden csillogóért rajongó lelke a dicsőséget. Oda, abba a gondtalan, mind-

TÁVIRATOK.

A horvát tartománygyűlés.

Zágráb, december 2. A tartománygyűlés mai ülését délelőtti 10 óra 30 perckor nyitotta meg Gyurgyevics elnök. A beérkezett irományok között van egy három hetes indemnitási javaslat, a Magyarországgal való pénzügyi egyezménynek egy évre való meghosszabításáról szóló törvényjavaslat és az 1902. évi költségvetési előirányzat.

Népgyűlés Buller érdekében.

London, december 2. Tegnap a Hydeparkban Buller érdekében népgyűlés volt, a melyben főleg iparos-egyesületek vettek részt zászlóval és zenekarral. A gyűlés nyugodtan folyt le és olyan határozatot hozott, a melyekben Buller tábornoknak rokonszenvét fejezi ki.

Zubovics Fedor mint föltaláló.

(Az automata előrs.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 2.

Zubovics Fedor, a bravurjairól híres huszárcapitány, ki az utóbbi évtizedek összes háboruit végigküzdötte, tegnap délután szabad-előadást tartott a budapesti Otthon írók és hírlapírók disztermében, a szárazföldi torpedókról és egyik legújabb harcászati találmányáról. Nagy hallgatóság gyűlt össze az érdekes előadásra, melynek érdekességét csak hatványozta az előadó egyénisége. — Csupa tűz, csupa hev a derék huszárcapitány, mikor beszél, hangja reszketteti a lezögöt s hallgatósága valósággal extázisba jön. Előadásában azért néha felcsillant egészséges humora is, mi jól-ésőleg fűszerezte a különben szakszerű ismertetését.

A spanyolországi háboru alatt történt — melyet Zubovics szintén végig küzdött — hogy Santa Cruz püspök-generális egy veszedelmes hegyszorosba szorította őket, hol a kész halállal állottak szemben. Zubovics ekkor azt ajánlotta ezredesének, hogy a birtokukban levő piroxilín-lőgyapotot felhasználva, piroxilín-aknak segítségével próbáljanak szerencsét. Ugy is történt és megmenekültek. Itt fogamzott meg először agyában a szárazföldi torpedók eszméje. Munkához látott és sikerült is feltalálnia azt, amit óhajtott. Tizenhárom év volt szükséges arra, hogy találmánya értékét elismerjék s ekkor egymásután igyekeztek a hatalmak azt megszerezni. Először Ausztria tette magáévá, azután Svájc, Svédország, Dánia, Kína, Szerbia s végül Törökország. A nagyhatalmak — szerinte — offenzív mennek előre s nekik már derogál defenzívába átmenni, azért nehéz az ilyenféle találmányok értékesítése is. Vagy pedig elkésnek a nagyhatalmak, megelőzván őket a kisebb államok. Így tekintünk Svájcra. Sietett megszerezni a torpedókat s velük olyan védelmi pozícióba helyezte magát, hogy valóban bámulatos. Az országba vivő legkisebb szoros is olyannyira meg van erősítve, hogy ha egyszer a nagyhatalmak megtámadnák, alighanem be kellene érniük azzal, hogy a határig jutottak. Ismertette ezután azokat az eseteket, melyeknél a torpedók nagyszerűen beváltak. Midőn a kínaiak is beszerezték a torpedókat Fuicsangvulót, a mostani londoni nagykövetet, nógrádi birtokán tanította be Zubovics a kezelésre. A longsoni ütközetben azután már fényes sikerrel használták is, a mennyiben Fuicsangvuló teljesen visszaverte a francia haderőt. Csifunál s közelmúltban ilyen torpedó röpítette levegőbe azt a szegény negyven tengerészt is, kik között volt Papp tábornok fia is, a hősi halált halt magyar tengerészkadét. A longsoni ütközet után annyira megszerették a torpedókat a kínaiak, hogy különböző iste-

neik ünnepeinél is használják kellő óvatossággal tüzijáték gyanánt. Később elfogyott a kínaiak torpedója s, midőn a kina-japáni háboru kitört, elbizakodottságukban nem is szerettek be ujakat.

— Tejesüvegek kellenek a gyereknépnek, — mondták, — nem pedig torpedók.

S ime, a háboru kimenetelét ismerjük.

Majd elmondta Zubovics, hogy a szerbek utolsó háborujában, midőn már futniok kellett s már Szlivnicánál voltak, hirtelen torpedókat kértek tőle. Ő adott. Közben megkezdték Bukarestben a béketárgyalásokat, miáltal egy hónapi időt nyertek. Ezalatt egy ezredet teljesen begyakorolt a torpedók kezelésébe. Szerbiának most egy nagyszerűen organizált torpedó ezrede van Bernarszky ezredes vezetése alatt.

Ezután részletesen ismertette szerkezetüket és perifériáit, mely szerint szétromorzsoló, taszító és széthajtó.

Humorosan említette meg ezután, hogy midőn a háboruból visszatért, hol mindenütt tanulmányát próbálták ki, pihenésre vágyván, Verőcőre vonult, a hol azonban ismét folyton háboruskodott a papokkal, a kikkel szemben még a legrettenetesebb torpedó sem használt.

Legújabb találmánya az automata-előrs, mely 80—85 deka súlyu, 25 cm. magas, 10 cm. széles kis doboz. Eme doboz hermetice el van zárva és tökéletesen helyettesíti az előrsöt. Nemesak az előrsöt helyettesíti, hanem mint defenzív pozíció szolgál. Ezek az apró dobozok hajszálnyi fémsodronnyal vannak összekötve, mely teljesen láthatatlan, melyet ha megérintenek, megtörténik az explozió. E dobozokat a mezőn bizonyos távolságban felállítják s ha az ellenséges csapat közéjük kerül, menthetetlenül elpusztul. Mivel azonban a hágai békekonferencia kimondotta, hogy dinamittal, ekrazittal, melinnel nem hurcolhatnak az ellenséges felek, Zubovics kapitány találmánya összeállításánál e humanizmus is vezette.

Az automata előrs egyes dobozai ugyanis akép vannak konstruálva, hogy midőn az említett sodronyt megérintik, a dobozokból erős fényugár szökik fel a levegőbe, mintegy figyelmeztetve az ellenséget a veszélyre, s csak ezután 20—25 másodperc múlva explodálnak. Ez alatt az idő alatt az ellenség futással kimenekülhet a veszedelmes körből. Ha dacára ennek folytatja utirányát, természetesen egy szálíg odavesznek. Találmányát Zubovics memorandum kíséretében benyújtotta a honvédelmi kormányhoz, de a honvédelmi miniszter kijelentette, hogy ő bármennyire óhajtana is, nem reflektálhat a mai viszonyok között rá, mivel a találmány mint technikai fegyvernem a nehéz fegyvernemhez tartozik és honvédségünknek ágyui sinésenek. Zubovics torpedó-osztály felállítását hozta javaslatba, még pedig oly módon, hogy a honvédelmi tárca külön megterhelve nem lenne.

Végül azzal zárta be előadását, hogy mai előadásával egy mély nyomot akar hátrahagyni, azért, hogy ha valamelyik külállam megveszi találmányát és ellenünk egykor felhasználja, t senki hazaárulással ne vádolhassa. Különböző találmánya értékesítésére egy angol konzorcium alakult. De mivel épen ma tett neki ajánlatot egy magyar konzorcium is, ő először ez utóbbival bocsájtkozik tárgyalásba.

Az érdekes előadást lelkesen megtapsolta a közönség, melynek sorában több katonatiszt és országos képviselő is volt és számosan gratuláltak a derék kapitánynak. Zubovics különben kedden, december 3-án délután 4 órakor megismétli előadását a Ludovika-Akadémiában.

Nazarénus rabkatonák szabadulása a börtönből.

(A szegedi Csillagbörtön mártírjai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 2

A szegedi Csillagbörtön folyosóján ma dél-előtt sorba állítottak hat szegedi honvédbakát, kezükbe adták az írásaikkal együtt azt a néhány forintot, amit munkájukkal kerestek, ezután átvette őket egy őrmester s megindultak a kaszárnya felé.

Ime itt a mártirkatonák neve is: Beczejac Nenád, Strajnic Sándor, Jambricska Pál, Rakisics Obrád, Popov Cedomir és Kurucz József; 2—2¹/₂ esztendő tölthettek a börtönből, amiért nem akartak fegyvert fogni. Ez a büntetés pedig már a második fokú volt. Mert ugy szokott az nálunk történni, hogy először hat hónapot mérnek rájuk, ezt követi visszaesés esetén a súlyosabb büntetés, majd meg a várfogság jön.

Az állapotokon azonban nem segít semmiféle büntetés. Az a titkos, idegen hatalom, amely arra készíti őket, hogy mártíromságot szenvedjenek a vallásuk tanaiért, nem lankasztja erejüket egy pillanatig sem. Édes nekik a szenvedés, a halált csak megváltásnak tekintik, ami nekünk gyász, az nekik öröm s talán épp olyan idvezült mosolylyal, énekekkel az ajkaikon fogadnák a máglyahalált, mint ezredek előtt a keresztény vértanúk.

Az állam nem törődik velük, holott egyre jobban növekedik a számuk. Legtöbb van belőlük a közeli szerb falvakban. Felső-Torontálnak alig akad olyan szerb községe, ahol egybe ne gyülnének vallásos értekezletre a nazarénusok.

Nem háborítanak senkit, példái a tiszta becsületességnek, még apróbb gazdaszöveget is alapítanak, ahol közös a gazdálkodás, a munka, a haszon. Más aligha tehetné ezt meg, a nazarénus azonban nem kételkedhet egymásban. Az megtéríti azt a kárt, jogtalan vagyoni előnyt is, amit nusz év előtt okozott, vagy amirehöz évtizedek előtt jutott.

Államellenes mozgalomban nem vesznek részt, amiért bajba kerülnek, az ismét csak a vallás. A katona nem nyul fegyverhez, még ha bármilyen szigoruan is büntetik.

A Csillagbörtönnek ő a legderékabb vendégei. Panasz nem merül fel ellenük soha, a munkában kitartóak s fáradságuk díjáért egy garassal sem fogadnak el többet, mint amennyi megilleti őket.

A számuk pedig egyre nő, sok köztük a magyar, van már tót, meg német is.

A kormányhatóság eddigelé nem foglalkozott velük, pedig itt az ideje, nem is maholnap, hanem már is, hogy kiterjedjen az állam gondja erre a térre is. Mert ha nem lehet okos megoldást találni, még komoly következmények származhatnak a jelenleg elenyésző kicsinynek látszó bajból.

Igaz ugyan, hogy ez a kérdés lesz egyike a legnehezebbeknek, mert katonai kötelezettségének kénytelen mindenki megfelelni s léha alakokkal telnek meg a hadsereg, ha valami kedvezményben részesülnének a nazarénusok. Viszont emberbaráti szempontból is fájdalmas végignézni, hogy a hazai börtönök telve vannak olyan sápadt, aszkétaarcu katonákkal, akik csupán azért szenvednek, mert a vallásuk egyik paragrafusa a haza védelmére fogott fegyvert is csak egyszerű, öldöklő szerszámnak tekint.

A városatyák szaporodása.

(A leendő virilisjogu új városatyák.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 2.

A belügyminiszter már ismertetett rendelete, melylyel a törvényhatósági bizottsági tagok számának a lélekszám szerint való felemelését sürgeti, immár nagy küzdelmek és harcok okozójává lett Szegeden.

A legutóbbi városi közgyűlés foglalkozott a leirattal. Szegeden most decemberre voltak kiírva a városatyaválasztások. A miniszter rendelete folytán azonban a választásokat felfüggesztették és elrendelték a választó kerületek ujjonnan való beosztását. Mig azonban ez az új beosztás elkészül, eltelik ez az év, néhány városatyának azonban már újévkor lejár a mandátuma, így a törvényhatóság csonka, tehát törvényellenes lenne.

Szeged város tanácsa most azt indítványozta, hogy kérjék meg a belügyminisztert, hosszabbítsa meg a lemondó városatyák mandátumát a választások befejeztéig.

A közgyűlésen a városatyák szaporításának egy nagy ellenzéke támadt. Vitatták, hogy törvényes-e a miniszter rendelkezése vagy ellenkezik-e az 1868-iki törvénnyel. A szaporítás ellenzője, Balassa Ármin dr. kereken kijelentette, hogy ha a miniszter az ő most lejáró mandátumát meg is hosszabbítaná, ő azt nem fogadná el, tiltakozna ellene és a közgyűlési terembe nem tenné be a lábát, mert tudja, hogy törvény ellenére van ott.

Látnivaló, hogy a miniszter rendelete érdekes, sőt fonák helyzetbe hozta a vidék csaknem összes törvényhatóságait. Nehéz lesz benne kiigazodni. Nekünk aradiaknak az a szerencsénk s ezért nem lesznek nálunk nagy viták, mert lesz előttünk nem egy precedens, mely megmutatja a helyes utat.

Megjegyezzük, hogy Szabadka város már megszorította városatyáit a lakosság arányához képest. Ott minden nehézség nélkül ment a dolog.

Ha nálunk Aradon is bekövetkeznék az az idő, hogy fel kell emelni a törvényhatósági bizottsági tagok számát, akkor összesen 62 új városatyát kapnánk. Ezekből 31 lenne a virilisjogu, 31-et pedig választani kellene.

Az a harmincegy adófizető, kik virilisjogon ilyen módon jutnak be a törvényhatóságba — azokon kívül, akiknek a jövő évre megállapított névsorát a helyi lapok már közölték — az adófizetés nagysága szerint vett sorrendben a következők:

Reisinger Zsigmond

Fodor Zsigmond

Reisinger Sándor

Lengyel Tivadar

Lengyel Frigyes

Glück Zsigmond

Zemplényi Sándor

Turay Sándor

Gruber Gyula

Ludvig Alajos

Jakabffy Zoltán

Lukács Gyula

May János

Tagányi István

Mattenloit Gyula báró

Hay József

Janits Lipót

Floreszku György

Schwarze Simon

Blaskovits Antal

Spiegl Lipót

Wilhelm Lajos

Weisz Sándor

Késmárky István

Goldschmidt Sándor

Rozsnyay József

Rozsnyay Kálmán

Jankovits György

Láng József

Török Márton

Deutsch Mór

A póttagok között lennének:

Hendl József

Kuttn Gyula

Pichler János

Oravetz Miklós

Bolyos István

Mosóczy István.

Itt Aradon azonban ez az idő, tekintve, hogy a választások most folytak le, még messze van. Nincs okunk sietni, annál is inkább, mert meg kell várunk a szegedi eset fejleményeit. Amennyiben Szegeden a dolog élére van állítva, mindenestre szükséges volna, hogy elvi jelentőségű döntéssel határoztassék el: emeljük-e a városatyák számát, vagy sem?

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Boccaccio, operette. (Páros bérlet.)
Szerda: Bor, szimű. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Ocskay brigadéros, szimű. (Páros bérlet.)
Péntek: Nevezetes kastély, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Nevezetes kastély, vigjáték. (Páros bérlet.)

* Zilahy Gyula és a Népszínház. A budapesti Népszínház bérlete lejárván, most folyik a versengés a pályázók között. Zilahy Gyuláról, az aradi színház új igazgatójáról azt írta a „Magyar Szó”, hogy ő is pályázik. Zilahy levélben kéri föl szerkesztőségünket annak közlésére, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert ő egész ambícióját az aradi színház fölvirágoztatására szenteli.

* Csongor és Tünde. Vörösmarty Mihály születésének 101 éves fordulóját diszeloadás formájában ünnepelték meg minálunk a színházban. A koszorus költő Csongor és Tünde regényes darabját adták elő, még pedig oly pongyolással, aminőhöz különben hozzávagyunk szokva. Diszeloadásnál azonban több gondot követelhet a közönség az egyesektől, ugyszintén a rendezéstől. Az már mégis sok, amit a sugó a székényében elkövet. Hisz ez valóságos felolvasást tart a t. c. publikum számára, még pedig, meg kell hagyni — oly szépen pointiroz, oly értelmességgel hangsúlyoz, hogy szinte megérdemelné, hogy kiemeltessék a sugólyukból és helyette talán belülnéneknék néhányat azon művész urak közül, akik a színpadon járkálva mint félreismert zsenik dörmögnek és szidják az őket meg nem értő bírálatokat. — Mensáros Margit, Polgár Sándor aránylag a legjobbat nyújtották mind közül.

* Az Alföld című aradi szépirodalmi lap legújabb száma tegnap jelent meg változatos, élénk és időszerű témákat felölelő tartalommal. És ebben benne van mindaz, ami egy szépirodalmi lapot érdekessé tehet. A füzetet helyi vonatkozású képek teszik változatosá. Az egyetlen vidéki szépirodalmi lap, mely Honisch L. István szerkesztésében jelenik meg, József főherceg-ut 22. szám alatt rendelhető meg.

* Tudományos zsebkönyvtár. A magyar irodalomban valóban eseményszámba megy egy olyan vállalat megjelenése, mint a Stampfel-féle „Tudományos zsebkönyvtár”-é. Ezen vállalat kiterjeszkedik a tudomány minden ágára, elsőrangú szakferfiak által írt füzetek, melyek mindegyikén a gondos kéz nyoma látszik, ajánljuk olvasóközönségünk

figyelmébe. A Tudományos zsebkönyvtárban újabbban megjelentek: 94. Világtörténel. III. rész. Irta Cseh Lajos. 95. Analytikai síkmértan. Irta Lovay Ede dr. 96—98. Rovarhatározó. Irta Cserey Adolf. 99. Meteorologia. Irta Bozók Endre dr. 100. A magyar művelődés története. Irta Barth József dr. Az ár mérsékelt (füzetje 60 fillér,) a kiállítás pedig csakis elismerést érdemel és kiállja a versenyt a külföld hasonló vállalataival. A „Tudományos zsebkönyvtár” eddig megjelent száz számának teljese árjegyzéke ingyen kapható minden könyvkereskedésben, valamint a kiadónál Stampfel Károlynál Pozsonyban.

Viharos közgyűlés
Pozsonyban.

(Vita a választási törvény miatt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 2.

Nagy vihart okozott Pozsony város mai közgyűlésén Zalkay Alajos felszólalása.

Zalkay ugyanis azt indítványozta, hogy terjeszsen föl a törvényhatóság a képviselőházhoz egy petíciót, melyben a választási törvény sürgős reformját követelje. Ez volt az indítvány első része. A második rész abban állt, hogy Pozsony ne csak magában írjon föl a tárgyban, hanem tegye országos jellegűvé a mozgalmat, vagyis intézzen az ország összes törvényhatóságaihoz körlevelet, amelyben hasonló tárgyú petíció küldésére szólítsák föl azokat.

Bár a törvényhatóságok által az országgyűléshez intézett e fajta indítványok kapcsán rendszeren meg szokták tenni, hogy a törvényhatóságokat is megkeressék hasonló fölirat szerkesztése iránt, Pozsonyban mégis jobbra ezen a formaságon mult a vihar.

A zaj már Zalkay beszéde alatt keletkezett. Indítványának okadatolása közben több oly nyilatkozatot tett, amelyeket egyes klikkek indulatos közbeszólásokkal fogadtak, amikből aztán zajos jelenetek fejlődtek ki. A szónok erélyesen visszavágott az őt zavaró elemeknek, úgy, hogy az elnök többször félbeszakította beszédét. Zalkay azonban nem tágitott s különösen e szavakkal korbácsolta föl a szenvedélyeket:

— Én, mint Batthyányi gróf radikális ellenjelöltje tapasztaltam mindazon vesztegetéseket és visszaéléseket, a miket a választásokon elkövetnek. A kuriai bíráskodás pedig csak azoknak való, akik azt megtudják fizetni. A kinek nincsen pénze, annak a legfelsőbb bíróság nem szolgáltat igazságot.

A karzaton erre tapsolni kezdtek, mire az élőnlő Brolly polgármester figyelmeztette a hallgatókat, hogy tartózkodjanak a tetszés vagy nem tetszés nyilvánításától, majd azzal fenyegetődzött, hogy kiüritteti a karzatot.

A közgyűlés végre zajos vita után elfogadta Zalkay indítványának első részét, hogy a képviselőházhoz föliratot intézzenek, de a törvényhatóságoknak hasonló szellemű petíció fölterjesztése végett való megkereséséhez nem járult hozzá.

SPORT.

+ Tornázás és vivás. Az „Aradi Tornagyűlés”-ben a tornázás és vivás a lyceumi tornacsarnok tetőzetének biztonságba helyezése miatt egy hétig szünetelt. Most, hogy a tetőzet alátámasztották, arról értesíti a tornagyűlés elnöksége működő tagjait, hogy a tornázás ma, azaz kedden december hó 3-ikán, a vivás pedig holnap, azaz szerdán december hó 4-ikén a szokott órákban megkezdődik. A vivók órák hétfőn, szerdán és pénteken, a tanórák pedig kedden, csütörtökön és szombaton este 6—8 óráig tartanak. Arad, 1901. évi december hó 3. Az elnökség.

Csalási kísérlet

egy aradi bankház ellen.

(A reptélyes „Internationale Bank.”)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 2.

Vakmerő s részleteiben finoman kieszelt módon akarták lépre vinni Wallfisch Ármint aradi váltóüzlettulajdonost.

A csalási kísérlet egy spanyolországi bandától származik s ha egy kevésbé óvatos és előrelátó kereskedővel kísérelték volna meg, talán még sikerült volna nekik.

Megjegyezzük, hogy nem avval a közismert fogással akarta a spanyol banda Wallfisch hálóba keríteni, amely abból áll, hogy leveleket kap a kiszemelt áldozat, amelyben egy nagy örökség felvételéhez szükséges költségeket kér egy szegény ember, hogy aztán az örökséget felelje. Ez a csalási mód ma már lejárt magát s a banda már zárt ajtók mögött ül. Wallfisch Ármintnak s talán más városban más kereskedőknek sokkal raffináltabb s ügyesebb emberekkel van dolga.

Az esetről tudósítónk a következőket jelent:

Wallfisch Ármint aradi bankárt szombaton reggel értesítette egyik előkelő aradi pénzügyes, hogy egy 5450 frankról szóló utalvány érkezett, mely az ő cégére van kibocsátva, illetve, a melynek ellenében Wallfischnak kellene az 5450 frankot megfizetnie. Wallfisch nagyon sok külföldi pénzügyessel van összeköttetésben s első pillanatra nem tartotta lehetetlennek, hogy valamely külföldi cég követeli rajta az összeget.

Mikor azonban megtudta, hogy egy spanyol cég követel rajta 5450 frankot, rögtön gyanusnak tetszett előtte a dolog. A cég neve, mely az utalványt az ő terhére kibocsátotta, így hangzik:

International Bank of London Ltd.
Old Brand Str. E. C

Ennek az állítólagos nemzetközi londoni banknak volna Spanyolországban, Valencia városában egy helyi képviselője s ez terhelte meg Wallfisch Ármint 5450 frankkal.

Wallfisch az öt értesítő aradi pénzügyestől közölte, hogy a pénzt nem fizeti meg, vár még, talán érkezik a követelésre fedezet.

Jól sejtett, mert a következő napon, tegnapi vasárnap, ugyanazon intézettől, amely az említett utalványt reá kibocsátotta, érkezett Wallfischhoz a következő francia nyelven írott levél:

International Bank of London Ltd.
Old Brand Str. E. C.

Valencia, 1901. november 26.

Wallfisch A. urnak

Arad.

(Magyarország).

Uram!

Aan szerencsénk önnek megküldeni egy 5500 frankról szóló cheque-t Párisra, melyet az Önre kibocsátott 5450 franknyi utalvány fedezetül javunkra írni sziveskedjék.

Fogadja legőszintébb üdvözlötünket

International Bank of London.

Ez a levél alá van írva két „igazgató” által. Természetes, hogy az aláírás olvashatatlan.

A levélhez egy rendes kiállítású cheque-írlap van melékelve és ez ki volt töltve. Az utalvány tényleg 5500 frankra szól és évvel a pénz a „Credit Lyonnais” című világhírű és dúsgazdag párisi bankra szól.

A cheque így szól:

International Bank of London Ltd.

Valencia, 1901. november 27.

No. 9379.

5500-ra.

Bemutatóskor, vagy látra sziveskedjenek ezen cheque ellenében Wallfisch A. ur rendeletére fizetni ötszázötvenöt ezer 5500 frankot.

Credit Lyonnais Paris, International Bank of London Ltd.

A csaló banda, mert avval van dolgunk, arra számít, hogy a kiszemelt áldozat kifizeti a követelt 5450 frankot. Aztán mikor Párisba fordul a fedezetért, ott azt a választ kapja a Credit Lyonnais-tól, hogy sohse hallotta az International Bank híreit. A csalók belevonták ennek a jöbírű Credit Lyonnais banknak a nevét is, hogy a dolgot hihetővé tegyék.

Legelső sorban azonban hihetetlen dolog az, hogy egy londoni pénzügyes spanyolországi képviselője, Magyarországon, Aradon keresen magának kölcsönöket, mert ha másutt nem kap, annál kevésbé kap olyan aradi banküzlettől, mely még a híreit sem hallotta. Továbbá valószínűtlen, hogy ez a londoni bank Párisban tartson fedezeti összegeket olyan adósságokra, melyeket Magyarországon csinált.

Nyilvánvaló itt a becsapási szándék. A spanyol banda természetesen felsült a tervével, mert Wallfisch a „Cheque”-t, ha nem is dobta el, de vár vele, míg a spanyol banda megint mozog, hogy aztán a rendőrséghez forduljon.

Ingyen kenyér!

— A gyűjtés első napja. —

Arad, december 2.

A könyörületos szívekhez fordulva bocsájtottuk ki lapunk vasárnapi számában azt a fölhívást, mely az irgalom nevében kenyeret kér az éhezőknek. Hittünk a sikerben, de nemes közönségünk áldozatkészsége minden várakozásunkat fölmúlja.

Örömmel jelenthetjük, hogy az ideai gyűjtés még a tavalyinál is fényesebb eredménnyel indult meg. Ugy látszik, hogy a tavalyi kenyérboltban lefolyt megindító jelenetek emléke még mindig él a szívekben s ennek lelkesítő hatása állítja hatalmas sorokba a humanizmus harcosait. A fényes sikert mi sem igazolja jobban, mint az, hogy ideai gyűjtésünk első kimutatása jóval nagyobb összeget tesz ki, mint a tavalyié.

Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, az A. Cs. E. V. vezérigazgatója, a kiváló emberbarát, aki mindenütt, ahol humanizmusról van szó, az első sorban található, nyitja meg az adakozók sorát 100 koronás adományával. Bohus István báró és Leopold Zsigmond 40 koronával, báró Bohus Zsigmondné, Funkelstein Józsefné, Oncu Miklósné, Bing Vilmos, Spitzer Ignác, Vajda Lajos és Dobáschi József 20—20 koronával szerepelnek a jótékonyaság listáján. A többiek kisebb adományokkal járultak a nemes célhoz, de azért az ő részük sem kevesebb ebben a nagy munkában.

Midőn e helyen a pénzádományokért mondunk köszönetet, lehetetlen föl nem említenünk azon lekötelező szívességet, a mit számos oldalról tapasztaltunk. Több derék emberbarát szíves volt a kenyérszétosztás céljára ingyenes helyiséget följánlani. Miután a kenyérszétosztást rövid idő múlva megkezdjük, a helyiségre nézve is legközelebb határozni fogunk.

Az irgalom Istene fizessen meg a jó szíveknek nemes fölbuzdulásukért!

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

Tegnapig volt 279.47

A mai adományok:

Vásárhelyi Béla	100.—
Br. Bohus István	40.—
Leopold Zsigmond	40.—
Br. Bohus Zsigmondné	20.—
Funkelstein Józsefné	20.—
Oncu Miklósné	20.—
Bing Vilmos	20.—
Spitzer Ignác	20.—
Vajda Lajos	20.—
Dobáschi József	20.—
Révész Adolfné	10.—
Weisz Jenny	10.—
Assael Gitti	10.—
Reicher Károly	10.—
Mandl Vilmos	10.—
Hegyi Albert	10.—
Singer Gyula	10.—
Bing Hugó	10.—
Jellinek Henrik dr.	10.—
Grimm A. József	10.—
Müns Sárka	5.—
Steiner Adolf	4.—

708 47

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőivel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

Vámpamana Nagyváradon.

(Hivatalvesztésre ítelt tisztviselők.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 2.

Nagy és szenzációs panama híre érkezik Nagyváradról. Egy olyan nagyszabású panamának jöttek nyomára ott nemrég, a melyt még nem jegyeztek föl Nagyvárad annáleszeiben. A panamáról még nem kerültek nyilvánosságra a részletek a maguk teljességében, még az összeg, a melylyel Nagyvárad városa megkárosodott, nem ismeretes, ellenben beszámolhatunk arról a súlyos büntetésről, a melylyel Rimler Károly, a nagyvárad helyettes polgármester a bűnös tisztviselőket illette.

A nagyvárad panamáról és ennek történetéről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Peczka Artur nagyvárad vámfelügyelő a nyáron feljelentette Horváth János vámellenőrt. A vámfelügyelő a vámellenőrt hivatalos működésében elkövetett szabálytalanságokkal vádolta. Horváth vámellenőrnek ez sehogys tetszett és nagyon megharagudott érte fölleválójára. Boszut keresett és várta az alkalmat. Ugy látszik, ez nem váratott soká magára, mert csakhamar Horváth ellenőr jelentette fel Peczka Arturt és az egész vámhivatali személyzetet. A feljelentés folytán rögtön a legszigorubb vizsgálat indult meg. A vizsgálat évek hosszú sorára visszavezetett és a vámszedés körül elkövetett visszaéléseket derített ki.

A vámszedésnél éveken át azt a gyakorlatot folytatták a bűnösen manipuláló vámhivatalnokok, hogy a vámcédulákat kétszeresen adták vissza a közönségnek, önhatalmulag megbírságotk egyes feleket, a bírságpénzeket azonban nem szolgáltaták be a városi pénztárba, hanem azokat megtartották.

A vizsgálatot most fejezték be s Rimler Károly, Nagyvárad helyettes polgármestere, mint a bűnös tisztviselők fejelemi bírója, ma hozott

nap mulva Fiuméba utazik hosszabb tartózkodásra.

— **Apponyi Albert gróf** — Aradhoz. Arad város múlt havi közgyűlésén *Műlek Lajos* dr. törvényhatósági bizottsági tag indítványára elhatározták, hogy *Apponyi Albert* grófnak valóóságos belső titkos tanácsossá és a képviselőház elnökévé történt kinevezése alkalmával üdvözlő iratot küldenek. Az üdvözlő irat a közgyűlés után elment, s a mai napon kapta meg *Salacz Gyula* kir. tanácsos polgármester Apponyinak meleghangú köszönő levelét, mely a következőképen hangzik:

Nagyságos kir. tanácsos,
Polgármester Ur!

Mély hálával vettem Arad szab. kir. város azon határozatát, melyel Ó Felsége és a Képviselőház részéről reám halmozott kitüntetések alkalmából rólam megemlékezni méltóztatott.

E határozat indokoló részében érdememet messze túlhaladó elismerés nyilvánul a közpályán folytatott csekély működésem iránt, melyért csak fokozott hazafias tevékenység által nyilvánítottam hálámat.

A rokonszenvenek az érzelmeit pedig, melyeket a nagyérdemű közgyűlés ez alapon irántam nyilvánítani kegyeskedik, mindenkor életem legbecsesebb vívmányai közé számítom.

Fogadja Nagyságos kir. tanácsos Polgármester Ur a határozat közlésért őszinte köszönetemet és sziveskedjék hálámat a város nagyérdemű közönsége előtt tolmácsolni.

Kiváló tisztelettel maradván Budapesten,
1901. november 30-án.

Nagyságodnak

kész szolgálja
Apponyi Albert.

A képviselőház elnökének köszönő-iratát a december havi közgyűlésen terjesztik elő a törvényhatóságnak.

— **Vonatösszeütközés Bécs közelében.** Budapesti tudósítónk a késő éjjeli órákban jelenti, hogy ma éjjel a Sopronból menő gyorsvonat összeütközött a Bécsből jövő személyvonattal. Az összeütközés folytán 18 személy sérült meg és pedig 8 súlyosan, 10 pedig könnyebben. A bécsi mentők különvonaton érkeztek a szerencsétlenség színhelyére és a sebesülteket Bécsbe szállították.

— **Arad és a hazai ipar.** *Hegedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszter a városhoz leiratot intézett, a melyben figyelmezteti, hogy a tüzelőtől felszerelések már Magyarországon is megrendelhetők s a hazai források úgy a minőségük, mint pedig az árak tekintetében megállják a versenyt a külföldiekkel. Kéri tehát, hogy amennyiben ilyen felszerelésre szükség volna, soha se kerülje el a honi forrásokat, miáltal a hazai iparnak is szolgálatot tesz.

— **Lövés a Darányi-szobornál.** Arad legújabb szobor-műve ellen a legutóbbi napokban merénylet-szerű csínytet követett el valaki. A szobor talpazatán ugyanis három lövés nyoma látszik. Nem lehetetlen azonban, hogy a szobor talpazatán lévő három lyuk furás vagy vésés következménye. Legvalószínűbbnek látszik az a feltevés, hogy a szoborra elhelyezett emléktáblát éretlen suhancok céltáblának használták fel. Erre enged következtetni az a körülmény, hogy a lyukak körülbelül egyforma kaliberűek, s hogy kettő közülök a vörösmárványból készült emléktáblán, egy pedig a tábla alatti talpazaton van. A rendőrségnek tudomására hozták az esetet, s az megindította a nyomozást a tettes kézrekerítése érdekében.

— **A villamos előmunkálati engedélye.** A belügyminiszter értesítette a várost, hogy az aradi Lóvasut- és Téglagyár Részvénytársaságmint engedélyes kérelmére a közúti villamos vonalak előmunkálati engedélyét egy évvel meghosszabbítja.

— **Nyilassy Mátyás síremléke.** A Nyilassy-síremlék bizottság tegnap délelőtt *Mandl Vilmos* dr. elnöklete alatt ülést tartott, melyen a pénztárnok bemutatta az eddig befolyt adakozások eredményét. E szerint takarékpénztárba tétetett eddig 360 korona. A bizottság elhatározta, hogy gyűjtőiveket küld szét és szives adakozásra kéri föl a közönséget. Az ivenk jan. 15-ig *Mandl Vilmos* dr. elnök címere küldendő a befolyt adományokkal együtt. A síremléket még februárban szándékozik felállítani a bizottság.

— **A Nemzeti-Szövetség munkásképző felolvasása.** A Nemzeti-Szövetség munkásképző szakosztálya vasárnap délután tartotta második előadását a polgári-iskola dísztermében, melyet zsufozásig megtöltött az előadást nagy érdeklődéssel megfigyelő közönség. — A vasárnapi szakelőadást *Radó Károly* dr. ügyvéd tartotta, ki a Nemzeti-Szövetség egyik legszorgalmasabb és leglelkesebb munkásának bizonyult. Előadásának tárgya „a demokrácia” volt. Népszerű és könnyen áttekinthető formában ismertette a demokrácia történeti fejlődését és érdekes példákkal illusztrálta, hogy a magyar alkotmány a demotratikus alapon áll és hogy ez alkotmány keretén belül megvalósíthatók mindazon elvek, melyeket a tiszta demokrácia magának vall. — Általános figyelem között és gyakran éljenzésekkel megszakítva rátért az általános szavazati jogra, mely szintén egyik követelménye a demokrácia politikának. *Radó* dr. csak úgy találja tökéletesnek az állampolgári jogot, ha ez a jog általánosságban meg lesz adva. Mindamelllett ma még nem tartja elérkezettnek az időt ezen jognak teljes formájában való megadására, mert sajnálattal kell tapasztalunk, hogy egyes nemzetiségek még mindig hazaelenes politikákat üznek, hogy lelketlen izgatók a népet nem a haza megerősítésére, teljes függetlensége iránti lelkesedésére buzdítják, hanem arra, hogy mégjobban szétagoltassák az egységes haza. — Amíg ez a széthúzó elem fel nem fogja ismerni, hogy e hazában mindenki csak magyar és hogy mindenkinek csak egy szent kötelessége: e hazáért élni és halni, addig az általános választói jog nem vívmány, hanem végzetes fegyverek a haza jóléte ellen. A nemes pathosszal előadott beszéd magával ragadta a hallgatóságot és percekig tartó éljenzés és taps hangzott fel a lelkesítő befejező mondatok után.

A szak-előadás előtt az aradi iparos ifjak önképzőkörének dalárdája *Kovács Pál* karnagy vezetésével mellett Gál I.-től egy pár magyar dalt szép praecizitással énekelt. *Farkas Ferenc* szavallatával, szintén sok tapsot aratott.

— **Nyugdíjazás a városnál.** Arad város nyugdíj-bizottsága *Institoris Kálmán* h. polgármester elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *Körmendi Mihály* éjjeli őrnek, ki 15 év óta áll a város szolgálatában fizetésének 50 százaléka nyugdíjat szavaztak meg.

— **Bécsöt féltik a magyaroktól.** Erdekes nyilatkozat híret telegrafálja fővárosi tudósítónk Több száz főre menő bécsi lakos, a ki a polgárjogot Bécsben eddig még nem tudta megszerezni, gyűlést tartott, hogy helyzetüket megvitassák. Mikor a gyűlés egyik szónoka ezt *Lueger* polgármesternél bejelentette, hogy az összejövételre az engedelmet megadja, *Lueger* kijelentette, hogy a polgárjogok megszerzésének megnehezítése föltétlenül szükséges intézkedés. Bécs városát — ugymond *Lueger* — meg kell védelmezni a magyaroktól, a kik oly

tömegesen vándorolnak Bécsbe, hogy inváziójuk által Bécs jellegét veszélyeztetik.

— **A Piller Frigyes festménye.** A Krisztus töviskoronáza-át ábrázoló o. ajfestményü képre, melyet *Piller Frigyes*, Arad város művész-növendéke festett, már eddig igen sok előjegyzés érkezett. Bizonyára a kép értékének tulajdonítható, hogy még vidékről is érkezett előjegyzés. Rész-jegyeket *Masztig Emil* segédtiszt-nél lehet jegyezni.

— **Arad és a tüdővészések szanatoriuma.** A tüdővész ellen Aradon, valamint több vidéki városban, kiváltképen az Alföldön, nagyarányu mozgalmat indítottak. Most dolgoznak nálunk a tüdővész elleni egyesület megalkotásán. Miután az alföldi városok mozgalmában egységes törekvés mutatkozik, a békésmegyei tüdővész-bizottság most Arad városát is megkereste, hogy céljaiban előre segítse. A nevezett bizottság fölkérte a várost, hogy lépjen be az alföldi szegénysorsu tüdőbetegek szanatoriuma egyesületébe.

— **Siketnémák az anyakönyvvezető előtt.** Érdekes eljegyzés volt vasárnap délelőtt az aradi anyakönyvi hivatalban. *Sóós Antal*, a völegény és *Kolocz Erzsébet* a menyasszony, mindketten siketnémák. A völegény a kolozsvári siketnéma iskolában szépen megtanult írni s a laikusok által is könnyen érthető jelekkel magyarul. *Éliás Jakab*, az aradi siketnéma isk. igazg. tolmácsolta a siketnéma házaspár jelmagyarazatait az anyakönyvvezető előtt.

— **A megbírságot brassói polgármester.** Brassóhól táviratozzák, hogy a megyei fegyelmi választmány ma tartott ülésén egyhangu határozattal *Himesch* polgármestert 100 korona, *Hertel* jegyzőt pedig 600 korona pénzbírságra ítélte ama mulasztások miatt, melyeket a megbüntetett tisztviselők a képviselőválasztási névjegyzék összeállítására körül elkövettek. A büntetés ama panasz következménye, melyet a brassói magyarság nevében *Mór Gyula* nyújtott be *Szell Kálmán* minisztereinkhöz.

— **Uj cigaretták.** A hivatalos lap mai száma a pénzügyminiszter egy rendeletet közli, mely új szivarkák forgalomba-hozatalára vonatkozik. A hirdetmény így hangzik:

Az általános forgalomban lévő dohánygyártmányok árjegyzékében az „E” szivarkák csoportja alatt „Nilus” elnevezéssel új faj szivarka hozatik 1901. december 1-től forgalomba. E szivarka faj 100-as és 20-as csomagolásban és darabonként is fog elárúsítani. Százanként 6 koronáért, egy 20 szivarát tartalmazó doboz ára 1 korona 20 fillér, egy darab pedig 6 fillér. A belföldi különlegesség dohánygyártmányok árjegyzékében „D” szivarkák csoportjának 1 és 6 t. a. felvett *Club* és *Havana* szivarkák csakis a készletek elfogytaig fognak elárúsítani.

— **Megfagyott öreg honvéd.** Kassáról táviratozzák, hogy a tályai országúton az arra cirkáló csendőrök megfagyva találták *Dobos János* elaggott 48-as honvédet.

— **Az új csanádi főispán installációja.** Csanád vármegye keddi közgyűlésén fogja megállapítani az ünnepélyes főispáni beiktatás napját. A vett értesülés szerint az installáció napja 10-ére lesz kitűzve. Az ünnepély isteni tisztelettel fog kezdődni, amely a róm. kath. templomban fél 10 ór kor fog tartatni. Fél 11 órkor lesz a vármegyének diszközgyűlése, mit nyomban követ a tisztelgő küldöttségek fogadtatása. Délután 1 órkor a közgyűlési teremben diszebéd lesz. Erre a diszebédre az aláírási ivenk már kimentek. Jelentkezni lehet december hó 6-ig. Egy teríték ára 7 korona.

— **A Kossuth-asztaltársaság ülése.** A Kossuth asztaltársaság ma tartotta meg szokásos heti összejövételét, amely fölötté népes volt. A pénztárnok jelenti, hogy eddig 7444 kor. 11 fillér gyűlt egybe az Aradon felállítandó Kossuth-szoborra. Ez összeghez a héten még következő adományok érkeztek: *Jókedv* asztaltársaság 3 kor. 38 f. N. N. 2 kor. IV ciklus esküdtzék-nél 25 kor. 40 fill. (Gyűjtötte: *Klein Ignác*)

A t. háziurak figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)

csatornázási és vízvezetési vállalatomra,
ahol igen előnyös árak mellett felszerelék teljes vízvezetési berendezéseket
és elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

1018

NAGY ADOLF,
csatornázási és vízvezetési vállalkozó.

Az Aréna-épület lebontása

és újra felépítése miatt, kényszerítve vagyunk üzlethelyiségünk-
ből kiköltözni, mely arra késztet, hogy raktárunkat kisebbítsük,
miért is elhatároztuk, hogy áruinkat az eddig is olcsó árán ozentul

még olcsóbban

árusítjuk, u. m.: vásznak, chiffon, kanavász ruhasefir, batizst

divat szövetek,

barchetek, selyem-kendők, zsebkendők, ágyceritők, szőnyegek,
csipke- és szövet-függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi
és gyermek ingek, trikó alsó-ing és nadrág, galler kézelő, kor-
zetták, alsó szoknyák, lábravalók, gyermekruhák, kötők, kala-
poh, sapkák, keztyűk, harisnyák (fegyházi munka), nyacsokrok,
nap- és esőernyők, pénzes erszények, szivar-tárczák, tollkések,

gyermek koosik,

utazó bőröndök (koffer), fésűk, (helyi ipar) fog-, haj- és
ruhakefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szijjak,
illatszer, szappan, dísz-virág, fátolok, selyem, szallag, csip-
kek, kötő- és himző-pamut, cérna- és gép-selyem, minden-
féle bélés-árak és szabó kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikknek, me-
lyek a divat-, kézmű- és rövidáru szakmába vágnak,

szolid olcsó árban,

nagy választékban kapható; — továbbá gyermekjátékokban nagy
választék.

Becs s látogatásért esd 1445

Kilényi C. és Társa

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. A „KÉK GOLYÓ”-hoz.

A Rozsnyay-féle

Vasas china-bor

a legkiválóbb szer, vérszegénység, sápadtság, és az ezek
ből származó bajok ellen. Vasat és chinát nagy mennyi-
ségben tartalmaz, és ezért az ő szere ilyenmü készítmé-
nyek között a legjobb hatású.

Kellemes ízénél fogva igen könnyen bevehető. Üvege
2 kor. 40 fillér.

A ROZSNYAY-féle

Pepsin-bor

a legkellemesebb és legjobb szer étvágytalanság, gyomor-
gyengeség, rossz emésztés ellen. Hatása igen nagy. Az ét-
vágyat rendkívül fokozza, és az emésztést kiváló módon
elősegíti. Üvege 2 kor. 40 fillér.

A téli idő beálltával ajánlom kitünő minőségű

chinai teámat

kis doboz 75 fillér, nagy doboz 1 kor. 50 fillér.

Jamaica-Rum

rendkívül finom, zamatos minőség. Kiválóan kedvelendő iteres
üveg 2 kor. 50 fillér, nagy üveg 4 korona.

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

A női szépség emelésére,
alkotmányosára s fena-
tartására a legkiválóbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszta és zairmentes ké-
szítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szüntet szeplet, májfolyót, pattanást, bőrtájkát (miteneer) és min-
den más bőrbajt. Kiszimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még herpes egyéneltak is. Né-
bajos arczszint kolestóná.

Hemeltásoktól óvakodjunk. Vannak örtéktelef utáztatok és hamis-
ítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az onyém-
nek másolata. Az ilyen utáztatoktól tessék óvakodni és csak oly készit-
ményeket elfogadni, melyek ozimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményelm a sméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosai tekintélyek által ajánltanak. Fe-
lelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
mikai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálat-
al bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arozvix 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hemeltásoktól óvakodjunk, csak törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszer-tárban és háztartáskereskedésben.

Női-kalap divatüzlet átvétel.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki hölgyközönség nagy-
becsű tudomására hozni, hogy a rég óta fennálló, legjobb hir-
névnek örvendő elsőrangú Lux Jozefa tulajdonát képezett

Női-kalap divattermet

Andrassy-tér 22. sz. alatt

átvettük és azt LUX JOZEFA utóda cég
alatt tovább vezetni fogjuk.

Támaszkodva számos éven át a téren szerzett tapasza-
latainkra, valamint az eddig irányunkban tanusított jóindulatu
pártfogásba, reméljük, hogy új üzletünkben is nagybecsű tá-
mogatására számíthatunk.

Készítünk és raktárunk tartunk mindennemű párisi és bécsi
modellek szerint készült női kalapokat.

Eivállalunk tollfestéseket, kalapfestéseket,
formálásokat, átalakításokat valamint mindennemű
javításokat.

Gyászkalapok

legutányosabb áron pontosan készíttetnek.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását továbbra
is kérjük.

Tisztelettel 1878

KOCH RÓZA és TÁRSA,

Butorok beszerzése előtt tekintsük meg

REINHART FÜLÖP butorgyáros

Andrássy-tér 17.

ujonnan átalakított nagy butortermét, hol legnagyobb választékban található izléses és stylszerű butorok a legjutányosabb árak mellett.

Szolid és pontos kiszolgálás felelősség mellett.

26833—1901.

Hirdetmény.

Az országos magyar kertészeti egyesület Budapesten 1902. évi május hó 8—12. napjain nemzetközi kiállítást rendez

A helybeli kertészeket a kiállításon való részvételre ezennel felhívjuk.

Arad sz. kir. város tanácsának 1901. évi november hó. 28-án tartott ülésből.

A városi tanács.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszor a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulates rövid idő alatt eltávolítja a szeméket, májfoltot, bíbrosot, bőrvörösséget és mindennemű arczfajtálatlan-ságot.

Használata által kistimítja az arczon a ráncokat a ifju arczzint, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen hatásu.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsíradék és ennek következtében nappal is használható

Ára | tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan 4 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Ez a Violetta de Hajós.) Ezon hygienicus mosdóvíz az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szőpéget, fehérítlem és rózsaszínben tisztkli varázos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A köpzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkairészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsas és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Üvakegyzet hamottásoktól! Kapható a kőszki és feltalálónál.

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratoriumában.

ARAD, Andrássy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOITEK és WEISZ uraknál.

Légszeszgyár

Telephon sz. 25. Arad, Hajó-utca 3. Telephon sz. 25.

A

legolcsóbb, legszebb és legfényesebb világítás bizonyára a légszesz.

Auer-égő, közönséges, óránkénti fogyasztás 110 liter, fénye 60 gyertya, óránkénti költsége 3 1/2 fillér.
 Auer- és Greyson-égő hatályos, óránkénti fogyasztás 220 liter, fénye 220 gyertya, óránkénti költsége 7
 Fűtés, főzés és erőátvitel céljaira a légszesz ára köbméterenként csak 17

A megkívántató készülékeket a légszeszgyár szállítja.

Gázberendezések.

Teljes gázberendezéseket a légszeszgyár a lehető legolcsóbb áron készít; előleges költségeloirányzatok nem kötelezők.

Fagy ellen való intézkedések. Kérelem a gázfogyasztókhoz.

A fagyás veszélyének kitétt gázórák birtokosai és bérlői kéretnek, hogy magukat denaturált szeszszel ellátni sziveskedjenek; egyszerű értesítésre a gázgyár közegei oda sietnek s a gázórának szeszszel való megtöltésével a világítás váratlan megszakításának esélyeit elhárítják.

A pirszénnek házi fűtésre való használata.

A legkönnyebb, a legtisztább s leghatályosabb fűtőanyag, kétségkívül a gáz-pirszén; használata Aradon általánosan el van terjedve.

A gyárban átadva	100 kgr. ára	4 kor. 40 fillér.
"	500 " " 100 kgr.-ként 4 kor. — fill. =	20 " —
Házhoz szállítva	500 " " " " 4 " 28 " =	21 " 40
"	1000 " " " " 4 " 14 " =	41 " 40

A légszeszgyár az oly kályhákat, melyek ezelőtt más anyaggal való fűtésre szolgáltak, a saját csekély költségeinek megtérítése fejében átalakítja, tűzálló anyaggal kibéleli.

Az igazgatóság.

1508

Egy próbakísérlet által mindenki meggyőződhetik, hogy Arad és vidéke részére legolcsóbb bevásárlási forrás lábbeliekben az

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETE

Arad, Templom-utca, Minorita-palota, ahol mindég készletben nagy raktár van mindennemű

férfi-, női- és gyermek-czipőkben jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelésnél elegendő a lábnyomat papiroson írónnal megrajzolja.

1684

Mérték utáni rendelések 24 óra alatt elkészítettnek.

4 frt 34 egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll. és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 drb.

6 frt 45 egy hat személynek való ételkészlet, legfinomabb karlsbadi porcellánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 6 lapos-tányér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 pecsenyétál, 1 főzeléktál, 1 salátatál, 1 tésztatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-tartó, összesen 26 drb.

3 frt 95 egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll, és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 cukorkartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 drb. Meg nem felelő tárgyak visszavételek és a pénz visszaküldetik. Ládaért 60 kr. számítatik. Megrendelések utánvét mellett az utolsó vasuti állomás megjelölésével eszközöltetnek.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca 1. szám.

Arjegytek kívánatra ingyen és bérmentve.

Bellák Mór

1672 uri divat különlegességi raktár

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb.

Fehérneműek,

Cilinderek,

Sárczipők

Valódi Jäger alsó ruhák

Valódi Pichler kalapok

Keztyük

Harisnyák

Angol kalapok

Zsebkendők

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Értesítés.

Van szerencsém a n. 6. közönséggel tudatni, hogy

ARADON, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palotában

hangszer-üzletet

nyitottam, ahol hegedűk, bőgők, harmonikák, cetera és minden egyéb hangszerek Stöhr Józsefnek Schönbach-hegedű- és vonógyárából nagy választékban vannak készletben.

Régi vagy tört hegedűket és bőgőket veszek vagy ujakra becserezlek.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve, maradok

kiváló tisztelettel.

1678

Stöhr Mátyás.

27598-1901.

Felhívás.

Az 1888 évi XLIV. t. cz 15. §-ának 3 pontja értelmében ismételt felhívjuk Arad város közönségét, hogy az 1902-1904. évre szóló házbérvédelmi vallomási ívét a lakások sorrendjében szerkesztve, a lakó felek által aláírva ezennel december hó 8-ikáig meghosszabbított záros határidő alatt annál inkább beadja, mert ezen határidő elmulasztása esetén a 15. § értelmében az 1902-1904. évi házbérvédelmi hivatalból, a fél költségére kinyomazandó bérvédelmek alapján fog megállapítani, a 100, 101. § értelmében pedig az, ki vallomást egyáltalán nem adott, 2-100 koronáig terjedhető bírsággal, aki pedig a valóságnak meg nem felelő vallomást nyújt be, vagy a mellékszolgáltatásokért mint vízhasználat, szeméthyordás, kéménykiszárasztás, stb. czímen fizetett díjakat elhallgatja, jövedéki kihágást követ el és az eltitkolt bérvédelmi összeg vagy ilyen természetű megterítések 1-8-szorosáig lesz büntetendő.

Arad sz. kir. város tanácsától 1901. évi november hó 30.

Városi tanács.

Borszivattyuk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott 1445

tüzi fecskendők és kutak.

A magy. kir. államv. üzemeltetése Szombathely.

20435-1901. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szombathelyi üzemeltetése részére 1902. esetleg 1904. év végéig a következő csoportokba sorozott anyagokból felelő tényleges szükségletnek szállítását biztosítani kívánván ezennel nyilvános pályázatot hirdet m. p.

- I. Mész,
- II. Téglák,
- III. Faggyu, gyertya és szappan,
- IV. Takaréktűzhely alkatrészek és fedéllemezek.
- V. Fanemű anyagok,
- VI. Seprők és
- VII. Magvak szállítására.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkek feltüntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállítókra vonatkozó részletes pályázati felhívás, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak szombathelyi üzemeltetése, általános (I.) osztálya anyag és leltárbeszerzési csoportjánál kaphatók, ahol bővebb felvilágosítások is adhatók.

A szabályszerűen kiállított, s ivenként egy koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi december hó 16-ik napjának délelőtti 10 órájáig a szombathelyi üzemeltetőség, általános (I.) osztálya anyag és leltárbeszerzési csoportjában adandók át, illetőleg posta útján oda küldendők és azok borítékra ezen külsővel látandó el: „Ajánlat 20435-901. számhoz“.

Később benyújtott ajánlatok valamint olyanok, melyek nem pontosan a részletes módozatok betartása mellett állítatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Szombathely, 1901. november hó.

Az üzemeltetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Városi és megyei telefon 285.

A TÉLI IDÉNYRE

Valódi Pichler kalapok,
Valódi angol keztyük,
Jäger-féle alsóingek és nadrágok,
Harisnyák,
Sárczipők (galuesni) és Nyakkendő

Ujdonságok
érkeztek!

GUTTMANN és BERGER

Arad, Andrassy-tér 21. sz.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Magyar kir. államvasutak.

162385-1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évben szükséges villamvilágítási, továbbá az 1902. esetleg 1903. és 1904. évben szükséges távirtdai anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. évi december hó 14-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag évi értékének 5%-a legkésőbb 1901. évi december hó 13-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási feltételek, a távirtdai anyagok szállítására vonatkozó 134205/901. sz. különleges feltételek és az izzólámpák szállítására vonatkozó 84223/96. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzemeltetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

A szállítandó anyagok és a szükséges mennyiségek a felhívás mellékletét képező három ajánlati űrlapon vannak felsorolva.

Ezen ajánlati felhívás, az ajánlatot tenni szándékozókknak, a fenntnevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1901. november havában.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koromban kerül és 20 szé-
lehet, minden további szöveg 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kín hirdetések előre fizetendők. Er-

tesítések a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bül-
lyeg mellékelendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Legjobb minőségű

Singer-varrógépek

5 évi jótállás és nagyon jutányos
áron kapható

KALMÁR JÓZSEF

műszerész

Aradon, Salacz-utca 2. sz.
Nagy javító-műhely.

Villanycsengő bevezetéseket és javi-
tásokat olcsó áron eszközöl. 1284

Telefon 389.

Legjobb és legolcsóbb

cserépkályhát

kaphatunk minden kivitelben

BALOGH DÁVID

agyagáru- és kályhagyarában Aradon,
hol minden e szakmába vágó javi-
tások is jutányosan és pontosan
végeztetnek. 1602

Ritka alkalom!

300 drb csak 1 frt 80 krért.

Egy remek aranyozott óra elegáns
lánczsal, pontosan jár, 3 évi jótállással;
1 remek collier keleti gyöngyökből, diva-
tos női ékszer karra, hajba vagy nyakra,
szabadalmazott zárral, 1 elegáns nikel
székés két pengével, 1 elegáns pénzer-
szény bőrből, 1 elegáns nikel zseb írő-
eszköz, 1 pompás női brosz (párisi facon),
1 pár elegáns női fülönfüggő simli-bril-
liáns (csalódásig hű utáztat), 1 készlet
double-arany kézelő- és inggomb patent
zárral, 1 elegáns zseb toilette-tükör (belga
üveg) tartályllyal, 1 illatos toiletteszappan,
1 elegáns nyakkendő-tű simli-brillianttal,
1 elegáns gallértartó, 35 angol használati
eszköz levelezésekhez, 250 drb különféle, a
háztartásban szükséges tárgy. Mindezen
300 tárgy — beleértve az elegáns órákat,
mely egymagában megéri a pénzt — után-
vételt mellett csak 1 frt 80 krért, csu-
pán rövid ideig kapható: 1678

Internat. Exportheus

M. B. Bravmann, Krakau.

Meg nem felelőért a pénz visszaadatik.

Egy egész új jókarban levő

h a r m o n i u m

jutányos áron eladó.

Czím a kiadóhivatalban. 1001

Megyei és városi telefon 433.

Karácsonyi és újévi ajándékul

szolid és remek

Ékszertárgyak, ezüst étesszközök és
ezüst díszeszközök

feltűnő olcsó áron kapható

WEINBERGER FERENCZ

ékszertüzetében 1644

Arad, Andrásy-tér, Központi szálloda-épület.

Tört aranyat és ezüstit a legmagasabb ár-
ban veszek vagy új tárgyakra becserelek.

TELEFON 184.

Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakkereskedő mosó-
és tisztító műintézet

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

Elvállal a legdiszesebb különlegessé-
gek, piperek, új kelegyek, mindenféle
házi-ruhák mosását a legolcsóbb egyez-
ségi áron mellett. Otthon kimosott fe-
hérneműk és egyébek jutányos áron
kiváratra háztól elvitetnek és haza is
szállítatnak. 1539

A „Tengwall” okm. és
levél rendezők gyári rak-
tára.

A Shagen-féle tartós-
sági tollak (egyszeri be-
mártással egy egész oldal
írható) főraktára.

Író-, levél- és rajzpa-
pirok és levélborítékok
nagy raktára.

Díszlevél-papírok, képes
levelező-lapok óriási vá-
lasztéka.

Levelezőlapalbumok sat.
sat.

Író-gépekhez festék-
szalagok, Stenil-szin és
Mimeograph papír és fes-
ték.

Hektográfiai anyag és
ténta.

Másoló szettek és saj-
tók gyári árakban.

B L O C H H.

papírkereskedése, könyvnyomdája

és

fényképészeti cikkek raktára.

1105

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő
berendezéssel intézőt.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 566

Telefon 438.

Ezen helyre

DEUTSCH IZIDOR

ékszerész

hirdetése jön.

Egy tanuló felvétetik.

REINER EDE

Órán, 1670

Salacz-utca 3. sz.

Mihájlovits Gyula

bádogos mester,

elvéllal épület, díszműmunká-
kat és konyhaberendezéseket.

Üzlet: Templom-utca 4. 1641

Műhely: Batthyányi utca 21.

100 darab

legfinomabb

kiállításu

elefántcsont, karton papíron
nyomott

Névjegy

írott,
nyomott,
mágnás,
vagy a
legújabb
modera
betűkkel

csinos dobozban

2 korona

Aradi nyomda

Részv.-társaság

műintézetében

Arad-csanádi vasútak pa-
lotája.

Télikabátok.

Az előrehaladott idény folytán a nagy válasz-
tékban készletben lévő őszi és téli

férfi-, fiu- és gyermekruhák

leszállított áron alól lesznek kiárusítva

KASSOWITZ FÜLÖP ruha-üzletében

Andrásy-tér 9. sz.

1476

Az üzleti berendezés és butorzat szintén eladó.

Utazóbundák.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Öltönyök.

Reliőrök.

Városi bunda.

Havelok.